

Poština
pavšalirana.Uredništvo
in
upravnništvo
Ista je
v Ljubljani
Breg št. 12.
Telefon 119.

AVTONOMIST

Glasilo „Združenja slovenskih avtonomistov“.

Izhaja vsako soboto.

Celoletna na-
ročnina 50 — D
mesečna 5 — „
Inozemstvo
celoletno 100.
Posamezne
številke se ra-
čunijo po D 1 25
Inserati
se računajo:
pol str. 560 D,
manjši soraz-
merno. — Pri
malih oglasih
beseda 50 p.**Kaj hočemo?** Lastno zakonodajo na lastnih tleh vzrastlega slovenskega ljudstva!

Prava politična smernica za Slovence.

Kako se bo formalno rešila sedanja vladna kriza v Belgradu, danes še ne vemo. Vemo pa, da je ta kriza samo en člen dolge verige, ki se imenuje državna kriza. Naj v Belgradu sučejo sem in sučejo tja, naj intrigirajo in lažejo številne klikice tako ali drugače, eno samo je izhodišče. To izhodišče pa so volitve. Zato bodo volitve še letos. To pa ne bodo navadne volitve, ampak te volitve bodo pravzaprav plebiscit, pri katerem se bo prebivalstvo cele SHS države moralo izreči za centralizem ali za federacijo, za monarhijo ali za republiko.

Volitve pa danes skoro nobena stranka moče. Neljube so radikalom, ki bi radi vladali dalje po svojem absolutističnem načinu. Neljube so demokratom, ker so razcepljeni in prav dobro vedo, da bodo veliko izgubili. Neljube so tudi raznim drugim manjšim strankam. Samo eden hoče imeti volitve, hoče plebiscit: to je hrvaška kmečka republikanska stranka, katere voditelj, Stefan Radić, je to že ponovno povedal. Njegovih 60 poslancev je zato tudi prišlo v Belgrad, da izzovejo vladno krizo in z njo volitve. Ustavne prilike so se zaostriale in vse je tako dozorelo, da danes ljudstvo dobro ve, zakaj gre. Tu mora vsa dvoličnost odpasti, zakaj vprašanje je postavljeno čisto določno: Centralistična monarhija ali pa federativna republika. Mi smo federativni republikanci in smo glede tega v popolnem soglasju z velikansko večino sedednega nam hrvaškega naroda. S tem je podana že tudi stalna in trdna smer prave slovenske ljudske politike, kakor si jo zamišljamo mi. Če tu kdo pride in nam očita, da hočemo Slovence spraviti pod »hrvaški kloubuk« — je to bedastoča, kajti ljudje vedo, da »hrvaška komanda« v federaciji ni niti mogoča. Saj zato

smo ravno odkriti in odločni federalisti. V boju proti sedanji srbski hegemoniji moramo tvoriti Slovenci in Hrvati kot glavni predstavniki vsega »prečanstva« eno samo, nezlomljivo fronto, ki ima nalogo, izbojevati federativno urejeno državo, federativno baš zato, da bo vsak južnoslovanski narod samostojen gospodar na svojem. Ravno sedanja vladna kriza jasno dokazuje, da Slovenci sami ne moremo v sedanji konstelaciji doseči ničesar. Marca lanskega leta je skoraj ves naš narod volil enotno in SLS je dobila tudi na tisoče in tisoče takšnih glasov, kakršnih bi sicer ne dobila, če bi ljudstvo zavedno ne hotelo izreči svoje skupne volje po federaciji. In brali smo pogostokrat, da so se ti poslanci dobro »bojevali«. Ne, vse to »bojevanje« je bilo zaman vse dotlej, dokler niso republikanski Hrvati spoznali za prav in dobro, da izzovejo po izkušnjah, ki nam jih je dal radikalski režim, nove volitve, ki naj prinesejo federalizem in republikanecem večino ne samo na Hrvaškem in v Sloveniji, temveč v celi državi!

Dva koncepta more imeti slovenska politika v tej državi. Prvi je demokratski koncept, ki pravi: Slovenci se podajmo Srbom in z njimi skupaj bomo sozavladali nad celo državo, torej tudi nad Hrvati. Ta koncept smo mi odklonili, ker bi se tako večno sovražili med seboj kakor razprti bratje. Ne sovražili bi se samo Srbi in Hrvati, ampak tudi Hrvati in Slovenci. Tako bi bili Slovenci popolnoma izročeni samovolji belgrajske kapitalistične »porodice«. Drugi koncept je bolj enostaven in pravičen. In ta nam pravi: S Hrvati smo si sosedji. Oni pravijo: Vsakemu, kar je njegovega! Poleg tega pravijo, da so tudi republikanci. Republikanci pa so, ker

se danes ves svet suče v to stran. Pred vojno ste bili v vsej Evropi samo dve republiki, danes jih je veliko: Francoska, Nemčija, Avstrija, Čehoslovaška, Poljska, Ogrska, Estonka, Letška, Turčija, Grčija, Albanija itd., katerim se pridružuje še cela vrsta federativnih republik Rusije. Pred vojno je na celi zemeljski obli živelo komaj dve petini ljudi v ljudovladah, danes živi nad eno milijardo ljudi v republikah. Seveda je treba imeti v mislih republiko, kjer je doma prava in resnična demokratija, prepojena z modernimi socijalnimi načeli v takšni meri in smeri, kolikor to zahteva in dopušča dozorelost kapitalistične družbe v posamezni deželi.

Ker vemo, da je v tem bodočnost, moramo Slovenci skupno nastopati z Hrvati, ker je to bolj človeško, bolj napredno in predvsem

bolj pravično, kakor pa je demokratski koncept. Tu je treba odločnosti, da se postaviš na eno ali na drugo stran. Na dveh stolcih ni mogoče sedeti. Dosedanja slovenska politika je to poskušala in rezultati njeni od l. 1918. do danes so dobro znani nam vsem, ker jih čutimo na lastni koži.

Zato smo mi za skupno politično bojno črto z Hrvati, in smo kakor oni, federalisti in republikanci. Prepričani smo, da je to edini pravi koncept slovenske politike v bodočnosti, katero si želimo boljšo od preteklosti.

Tega svojega mnenja nikomur ne vsilujemo. Prosimo samo, da vsakdo to sam resno premisli in pretehta in se šele potem odloči. Mi smo trdno prepričani, da bodo pametni, nepokvarjeni in misleči ljudje hočeš-nočeš pritrdili — nam.

Še enkrat: Kaj ni prav?

V zadnji številki našega listatu prvič, da imamo zloben namen smo ponatisnili članek g. Lud. Berganta »Kaj ni prav?«, ki ga je bil on objavil v radgonski »Murski Straži«, in sicer brez vsakega doštavanja. »Slovenec« je v svoji 79. številki s tem člankom zapolemiziral in je svojo polemiko zabelil takole: »Sploh je velika napaka do bromislečih ljudi, da se dajo preveč vplivati glede presoje SLS od nasprotnega časopisja, ki v zlobnem namenu kapa strup med javnost, da izpodkoplje tla ne samo SLS, ampak še bolj tistemu krščanskemu kulturnemu nazoru, ki ga naša stranka zastopa. Tej psihozi so žal podlegli nekateri, ki zdaj dajo v »Murski Straži« in »Avtonomistu« temu izraza, ne da bi pomislili, kako malo v tem koristijo stvari, katero hočejo zastopati in kako nevede in nehote opravljajo posle za zaklete nasprotnike njihovega lastnega nazora.«

Tako »Slovenec«. Ne bi te polemike niti omenili, da ni tako grdo, recimo, neresnična. »Slovenec« trdi

zastrupljavati javnost zato, da bi izpodkopali tla krščanstvu in drugič, da smo zakleti nasprotniki krščanskega kulturnega nazora. Bolj na kratko bi se to reklo: »Vi ste brezverci!«

Temu nasproti pribijamo sledeče: Mi smo vedno in vedno povdarjali, da je najvažnejša reč za slovensko ljudstvo, da se osvobodijo centralističnega jarma. Zato smo kulturni boj vedno odklanjali, ker nimamo zanj ne časa, ne potrebe. Če nam »Slovenec« iz vseh dosedanjih števil našega lista dokaže en sam stavek, ki bi na to samo cikal, se zavežemo list in propagando takoj ustaviti. Grda neresnica je, da smo zakleti nasprotniki krščanskega kulturnega nazora, kajti mi nismo brezverci. Če bi ne bili kristjani, potem bi nas »Slovenec« že davno napadel, kar bi bila njegova dolžnost. Lahko rečemo: Mi smo vsaj tako dobri kristjani, kakor je tisti, ki je to grdo neresnico v »Slovenecu« zapisal. V 13. številki naše-

LISTEK.

44

Kmečki punt.

Hrvaško napisal Avgust Senoa.

Ban sprejme zastavo, poljubi Heleni roko in reče:

„Hvala nežni roki, ki mi je resnično od srca dala tako lep dar; obljubim Vam, gospa, da mi bo vedno znamenje slave.“

„Dragi Peter! Stoj!“ je planila Barbara po koncu in oči so ji besno zažarele. „na to novo poročstvo svojega veličja mi priseži, da se boš maščeval nad Gregorijanci —“

„Prisežem, Barbara,“ odvrne ban in položi roko na grb Erdödov.

„Da jih boš preganjal zaradi veleizdaje, ki so jo storili s tem, da so osramotili bansko zastavo.“

„Prisežem,“ je ponovil ban.

„Da ne boš miroval, dokler tej kači Uršuli ne bo zdrobljena glava in dokler se moja posestrima Helena ne povrne na Susjed.“

„Prisežem pred živim Bogom,“ konča ban. „Hvala Bogu!“ vzdihne Helena in pritisne roko na srce.

„Amen!“ je kihnil Gašpar in se obrnil na peti. „pojdiva, ban, ne izgublajva časa.“

In oba moža sta zapustila sobo.

Dolgo se je mudil Gašpar v sobi gospoda kneza Petra, dolgo sta se oba svaka tiho raz-

govarjala in prelistavala došla pisma, štela glasove saborskih poslancev in sestavljala kratke dopise plemičem in velikašem; bilo je že precej pozno, ko se je Gašpar Alapič poslovil od bana Petra. Pri slovesu je grbavec rekel:

„Ena skrb me še teži, plemeniti gospodje Turopoljci. Mnogo jih je, teh suhačev, in vsak ima svoj glas. To je pravi protistrup tvojim plemenitim sosedom, Draganičancem, ki so jih Gregorijanci in Samoborci pobunili proti tebi. Ko sem bil pred nedavnim po oni nesreči pod Susjedom, odkoder sem komaj odnesel živo glavo, na svojem gradu v Vukovini, sem zbral vso turopoljsko gospodo okoli sebe in sem jih zapajal in navijal kakor vrage grešno dušo. Župan je naš in tudi Poglediči, in če ta dva kihmeta, sem mislil, da bo vsa plemenita občina zaklala „Bog pomagaj!“ Pa sem se prevaril. Gospod Vurnovič, ta zviti piškur, je svojo dušo prodal Gregorijancem in na tihem podira, kar sem jaz zgradil z muko. Plemeniti bajtarji ne poslušajo več svojega župana. To me skrbi. Naj stane karkoli, vpreči jih moram v svoj jarem in Vurnoviču izpred nosa odnesti mastno pečenko.“

„Kako?“ vpraša Peter.

„Pusti to samo meni! Našel sem nekoga, ki jih bo vabil in ki bo moj „glas vpijočega“; ko bodo trde butice nekoliko omehčane, pa bom prišel sam, da jih prav v mehko skuham.“

„Mnogo sreče, Gašpar, in lahko noč!“ odvrne ban in svaka sta se razšla.

Ko je grbavi gospod Gašpar stopil iz banove hiše v gosposki ulici, je baš zaklenkal „tatovski zvonček“ pri mestnih vratih in s tem opomnil skrbne meščane, da je odbila deveta ura in da mora vsak spodobni meščan v posteljo. Gašpar pa ni poiskal prenočišča, ki mu ga je bil oskrbel ban v svoji drugi hiši, ampak je preko Markovega trga krenil v Kamenito ulico. Njemu tudi nihče tega ni štel v greh; gospodar Vukovine je kakor netopir najrajši bil po noči zunaj. Bil je samec, grbav, majhen, grd, od narave nekako proklet. Večkrat je v društvu plemkinj rekel: „Vem, da ve, plemenite peče, prezirate zaradi velike grče malega Gašparja in da bi mi težko katera izmed vas dala poročni prstan. Zato pa me, verujte mi, ne boli glava; padel sem na svet kakor me je rodila mati, in kadar se kolač lomi, ne prašam po grbu in lahko mi verujete, da ima tudi kmetska in meščanska kri nekaj človeškega v sebi. Eva je Eva, pa naj je že plemenita ali ne!“

Gospod Gašpar je kakor požrešna osa kradel med v vsakem ulu ter je včasih tudi katero izkupil, toda na enem mestu je bila njegova grča varna, v krčmi kume Jagice, pod prvim obokom Kamenite ulice. Jagin mož je bil nekaj konjušnik pri Gašparjevem očetju, žena pa služkinja; Jagin mož je ljubil vino, Gašpar pa njegovo zakonsko družico in vse je šlo gladko brez preprirov. Bog jim odpusti! Dasi predrzen plemič, vendar je Gašpar rajši imel večere v Jagini kamrici za krčmo, kakor v kakem še tako razkošnem plemiškem gradu.

ga lista smo v uvodnem članku »Naš pokret in vera« zapisali: »Mi čisto odkrito izpovedujemo sledeči temeljni stavek našega programa: **Religija je temelj moralne kulture. Religija v splošnem, a še posebej krščanstvo sta temelja vsake pošteno vzgoje.**«

Toda povejmo kar naravnost, zakaj gre. Sedanje vodstvo SLS nas je začelo javno napadati od tistega časa naprej, ko smo nekoliko bolj energično poudarili svoje federalistično in republikansko načelo. Mi nismo začeli napadati SLS, ampak smo spočetka samo odgovarjali, in sicer lepo in mirno, kot je to naša navada. Razne zaupne okrožnice tajništva SLS so nam priča, da se je hotelo naš list uničiti samo zaradi tega, ker imamo o sedanji slovenski politiki svoje misli in nazore, zlasti pa zaradi tega, ker smo republikanci. Mislimo, da imamo vso pravico to biti in to tudi javno povedati. Predzadnji zbor zaupnikov SLS v Celju je v posebni resoluciji izrekel, da morejo biti pristaši SLS republikanci ali pa

monarhisti — kar hočejo. Mi smo republikanci, a baš to se nam zameri. **Torej tista celjska resolucija ni več v veljavi?** Mi bi lahko natisnili mnogo pisem pristašev SLS, iz katerih je razvidno, da ljudstvo ne soglaša z vodstvom in tajništvom SLS v tej zadevi. Krščanski delavci JSZ so protestirali, da nas je napadala »Pravica«. Člani in odborniki JKZ so obsojali napade na nas v »Domoljubu«. In članek g. L. Berganta ni osamljen. In sedaj se hoče vse to potlačiti emostavno tako, da se nas hoče proglasiti za brezverce in zaklete nasprotnike krščanskega kulturnega nazora. Jok, brate! **Tega konjička v našem dvoboju ne boste jahali.** Zajahajte pravega konjička, političnega in ustavnega! Mi smo povedali na čem jahamo: na federalizmu in v smislu lastne slovenske državnosti in na republikanstvu. Še vi povejte, kakšen je Vaš politični in ustavni konjiček. Pri tem smo pa oboji lahko dobri kristjani pa ne samo na jeziku, ampak tudi v sreči in glavi!

Politika in zgodovina.

(Dalje.)

To je bila poleg poudarjanja republikanstva bistvena vsebina chicaške izjave, ki jo je ponatisnila v svojem listu „Demokracija“ 1919. leta tudi „socialistična omladina“ v Sloveniji.

Leta 1918. (29. in 30. junija) se je iz sorodnih „krajinskih „narodno-naprednih“ strank ustanovila „Jugoslovanska demokratska stranka“, ki se je glede bodoče notranje uredbe južnoslovanske države naslanjala na krfsko deklaracijo; zato je zagovarjala enotno državo južnoslovanskega naroda z osrednjo vlado in krajevno samoupravo v občini in okrožju. Iz vrst „vseslovenske ljudske stranke“ je priobčil 1918. leta Fran Šuklje v ljubljanskih slovenskih dnevnikih (v „Slovcu“ na primer 5., 7., 8., 15. in 18. okt.) pet člankov o bodoči upravi Jugoslavije, kjer je podrobneje razpravljal o avtonomiji Slovenije z Istro pole Hrvaške in Slavonije ter Bosne in Hercegovine z Dalmacijo, dočim je zagovarjal v a n Šusteršič v „Novicah“ 1918. leta (26. okt.) misel, da se nasledstvena

države Avstro-Ogrske (Avstrija, Češko-Slovaška, Jugoslavija, Madžarska, Poljska, Rumunija in Ukrajina) na znotraj ustanove kot popolnoma neodvisne monarhije ali republike, a na zunaj kot „Podonavske zedinjene države“ z zveznim svetom za skupne stvari, ki bi mu po dednem pravu predsedovali Habsburžani.

Posnetek: Misel avtonomne Slovenije v zvezni državi s Hrvati in Srbi se je pojavila v javnosti po F. L. Tumi v Rusiji 1916. leta; misel južnoslovanske federativne republike z avtonomijo za vsak južnoslovanski narod je označil za „politični smoter Etbin Kristan v Ameriki 1917. leta, a v Sloveniji je nastopal za avtonomijo in federacijo Albin Prepeluh, oziroma „socialistična omladina“ 1917. in 1918. leta, ne da bi bili razpravljali o podrobnostih. Dočim je Fr Šuklje 1918. leta podrobneje pojasnjeval, kako umeva avtonomijo Slovenije v Jugoslaviji tostran Drine.

Takšno je bilo slovensko politično mišljenje pred preobratom.

(Dalje prihodnjic.)

Iz naše organizacije.

Hum pri Ormožu. S Huma pri Ormožu smo prejeli sledeče poročilo: »Tu se je vršil dne 30. marca t. l. sestanek slovenskih republikancev, ki je bil prav dobro obiskan in na katerem se je z navdušenjem sklenilo ustanoviti politično krajevno organizacijo.« — Tako je prav! Slovenski republikanci se moramo pri-

četi organizirati, ker moč je samo v slogi in v skupnem nastopu. Podobna poročila smo prejeli tudi še iz drugih občin, ki jih bomo objavili prihodnjic. Kjerkoli žele ljudje ustanoviti politično krajevno organizacijo, pa ne vedo prav, kako bi začeli, naj se obrnejo na upravo »Avtonomista«, Ljubljana, Breg 12.

Novacerkev pri Celju. Tu se je ustanovila nova krajevna politična organizacija sloven. republikancev. Jožef Jekl, predsednik.

Republikanci! Dobili smo sporočila, da so se ponekod osnovali krajevne organizacije slovenskih republikancev. (Prosimo jih, da nam

takoj naznanijo naslove članov načelstva organizacije zaradi skupnega sodelovanja. **Uprava.**

Tiskana vabila za sestanke po § 2. tiskovnega zakona se dobe pri upravi našega lista. Cena nizka. — **Uprava.**

Dnevne vesti.

Slabo znamenje. Odkar so v Belgradu na vladi centralistični demokratje skupno s centralističnimi radikali, imamo v Sloveniji neprestano veter, mraz in dež.

Zakaj smo republikanci? Na to vprašanje dobite jasen in zelo poljudno pisan odgovor v knjižici »Mala politična šola«, ki je pretekli teden izšla v založbi »Avtonomista«. Knjižica obsega sledeča poglavja: Demokratija. — Fevdalstvo. — Razmere na Francoskem. — Začetek nove dobe. — Zgled Amerike. — Velika francoska revolucija. — Posledice francoske revolucije. — Pravice ljudstva v Avstriji. — Svetovna vojna. — Demokratija in Slovenci. — Svitanje. — Zaključki. — Knjižica stane samo 3 dinarje. Cena je tako nizka, da si knjižico lahko kupi vsak slovenski kmet in delavec. Kupujte, berite in širite »Malo politično šolo«!

Kaj pravijo gospodje generali? Takoj ko se je začel Pašičev stolček nekoliko majati, so opazovali brihtni ljudje neko čudno gibanje med višjimi oficirji. Ljudje dolgo niso vedeli, kaj to pomeni. Počasi pa se je stvar razjasnila toliko, da se je izvedelo za neko pismo, ki ga je pisal neki belgrajski general svojemu tovarišu v Zagreb. V tem pismu je vprašal, kakor poroča zagrebški list »Hrvat«, »kako bi se zadržala zagrebška garnizija v slučaju, če bi se radikali s Pašičem vred nekoliko uprli«. Za to pismo je zvedelo več generalov in po pregovoru, da »kar vedo trije, vedo vsi ljudje«, je zvedel zanj tudi kralj sam. — Generalski gospodje mislijo, da živimo še vedno pred svetovno vojno. Takrat so bile vojaške »revolucije« že bolj mogoče, ker je neuki vojak gledal v svojem poveljniku neko višje bitje. Danes je pa tudi priprost vojak že toliko brihten, da gleda tudi v visokih vojaških šaržah samo ljudi iz mesa in kosti in nič več. Za nekaj je bilo petletno klanje le dobro.

Naši vojaki v Macedoniji. Mariborska »Straža« je objavila 7. aprila sledeče pismo slovenskega vojaka iz Macedonije: »Ne pošiljajte mi več lista. Ne smemo imeti drugih kot »Vojniški list«. Eden naših je dobil »Slovenca« in zato 10 dni zapora. Vsak dan je dež, stanovanje pa je slabo, stropi iz spletenega in z ilovicó zamazanega šibja

in zato v poslopju vse mokro. Obleko so nam dali še dobro, tudi nove čevlje, samo tiste ljubke živalice »lazice« smo fasali stare, a upamo, da v kratkem spredimo nove. Objubljaajo nam tudi, da ko bo bolj toplo, dobimo še stenice, ščurke, škorpjone, podgane, kače itd., da nam ne bo dolgčas. Praznikov ne poznamo. Na Jožefovo smo vezbali kakor druge dni. Jadna nam majka!« — V lepih ljubljanskih vojašnicah pa sedijo in ležijo Arnavti in kdo ve še kaj. Te krote na ta način, da jim zagrozijo s **povratkom v domovino**, če niso prični! Iz zgornjega pisma je razumljivo, zakaj se »momeci« boje domov.

Kmetom se dobro godi! Tako dobro se jim godi, da kar ne vedo kam z denarjem. Posebno dobro se godi kmetom v ljubljanski okolici. Tako je n. pr. te dni prišla k neki ljubljanski rodbini zgodaj zjutraj mlekarica, ki je sama posestnica v ljubljanski okolici, in prosila za božjo voljo, če bi mogla dobiti 4000 kron na posodo, da bi mogla plačati davek! Strašno dobro se kmetom godi dandanes, res dobro.

Zopet poglavje o davkih. Iz vladinovega »Slovenskega Naroda« posnemamo sledeče podatke: »Neposrednega davka je plačala Slovenija v januarju t. l. brez izrednega davka na poslovni promet 6.733.426 dinarjev, dočim je bilo »predvideno budžetom« (v proračunu) samo 4.066.895 dinarjev. — Vsega neposrednega davka (v celi državi) je bilo v januarju t. l. plačanega 47 in pol milijona dinarjev, med tem ko je bilo »predvidenega« 55 milijonov dinarjev. Kje in kako je nastopil ta izpad ali primanjkljaj okrog 7 in pol milijona dinarjev se vidi prav natanko iz poročila generalne direkcije neposrednih davkov. Za danes ugotavljamo le, da so Slovenija, Dalmacija, Bosna in Hercegovina plačale in storile vso svojo dolžnost in še večjo nego je bila »predvidena budžetom«. — Tako poroča »Slovenski Narod«, ki mu smemo tozadevno gotovo verjeti. Naši davčni uradi so torej iztisnili iz Slovenije samo v enem mesecu 10 milijonov kron več kakor je predvideno v proračunu gotovo ni treba izžemati iz ljudi. Ako je že belgrajska vlada tako človeška, da se za-

V to kamrico je krenil tudi sedaj. V krčmi so se prepirali mestni stražniki, v kotu pa je smrčal bivši konjušnik. Gašpar je vstopil in med vratni ga je pozdravila lepa, močna, črnooka ženska z zasukanimi rokavi. Imela je kakih trideset let, sledovi brkov pod nosom pa so kazali, da je natura menda pred porodom mislila napraviti iz nje fanta.

„Oho, premilostni gospod, kje za vruga pa ste čepeli tako dolgo?“ ga je pozdravila žena. „takole zdi se mi, da hodite po stranskih stezah, ki jih je v Zagrebu žalibog dovolj. Pazite! Huda pokora bo, če izvem, da ste v Zagrebu preskočili kak plot. Zunaj Zagreba še bodi, nič ne rečem, če ste grbavci res taki srboriteži!“

„Tiho baba,“ se je razsrdil Gašpar, „stisni jezik za zobe in ne godrnjaj. Daj mi večerjo in vina. Tvojih litanij nisem željan. Ali me je Tahov sluga, Peter Bošnjak, s še nekim človekom iskal?“

„Je,“ odgovori krčmarica, „zunaj pijeta. Poklicala ju bom.“

Ženska odide, pa se kmalu vrne in postavi pred Gašparja pečeno piščico, hlebec kruha in vrč vina.

„Stopi, Jaga,“ migne grbavec, ko je zataknil vilice v piščico. „pokličmi mi ona razbojnika, ti pa ostani v krčmi, dokler te ne pokličem.“

Brkata žena se je pokorila povelju in čez kratek čas sta stopila dva moža v Jagino kamrico, kjer se je vukovinski gospod krepil s pijačo in jedačo.

Prvi, Peter Bošnjak s Susjeda, se je globoko poklonil in smeje rekel:

„Tukaj, milostni gospod, je mož, o katerem sem vam govoril.“

Gašpar je, držeč kos piščeta na vilicah, dvignil glavo in prišleca pogledal. Bil je neznačno človeče majhne rasti. Na tankem vratu se mu je gibala okrogla plešasta glava, le tu in tam posuta z mršavimi plavimi lasmi. Sredi stisnjene, kozavega lica se mu je svetil grčast nos, ki so mu pod kožo pokale vse žilice. Pod nosom so mu štrleli redki, metličasti brki, dremotne žolte oči so gledale vedno v eno točko. Zavite noge so tiščale v raztrganih škrapetih; zelena, z motvozom opasana suknja je bila že davno požoltela, nekdanji črni klobuk že davno ozelenel. Prišlec je mirno stal in vrtil klobuk v rokah. Vse njegovo obnašanje je bilo tako nenavadno, da bi človek moral dvomiti, ali je mož res pri prvi pameti.

„O Peter, kje si ukradel to raztrgano strašilo?“ je vprašal Alapič.

„Moja koža je raztrgana, moja pamet pa cela,“ je odgovoril prišlec; „koža se da škrapati, pamet pa ne.“

„Kako ti je ime, čigav si, kaj si?“ je zopet vprašal Gašpar.

„Imenujem se Šimen Drmačič. Čigav sem? To vam naj pove moja neznanca mati. Tam nekje ob Sotli sem vsekakor padel na svet, ker sem tam prvič kokoši kradel. Kaj sem? Vse, marsikaj in nič, z vsem spoštovanjem povedano plemeniti gospod.“

„Od česa živiš, malopridnik, sem mislil reči,“ nadaljuje čudeč se Alapič.

„Od kruha in žganja.“

„In kdo ti daje denar?“

„Moja pamet in ljudska norost, stultitia humana.“

„Odkod znaš latinsko?“

„To je cela povest. Kot deček sem vodil na palici slepca, ki mi je dal na dan trikrat leskovine. Zato sem ga pustil v jarku. Fratri v Klanjcu so me vzeli za pastirja. Ko sem pastirsko šolo končal, sem postal brat lajik. Skoro bi bil postal spodoben človek. Jestni in piti je bilo na pretek, dela pa nikakega. Toda samostansko zelje mi je preveč smrdelo in ko je brat kletar skrtil celo ključce od kleti, sem nekoč ukradel gvardijanu zimsko črevlje in jih zamnejal za žganje. Ehe! Fratri so stvar izvohali. Jaz sem se branil, da je tudi svetj Krišpin storil nekaj prav takega kakor jaz, pa ni nič pomaglo. Slekli so mi meniško haljo, jaz pa sem stal na svetu kakor rak, ko sleče svojo trdo kožo, in huda bi mi bila predla, da nisem znal pisati, brati in nekaj latinščine. To me je rešilo, postal sem advokat.“

„Ti, baraba, advokat?“

„Če se lahko brivec imenuje padarja, zakaj jaz ne advokat? Tako sem hodil od sela do sela in nosil v svoji votli palici pero, tinto in popir. Vsako pismo stane groš ali kozarec žganja; tako se živim, kakor vrabec na smetišču.“

„Lepe reči pripoveduješ,“ je zaklical Alapič in potegnil iz vrča. (Dalje prih.)

dovoljuje »samo« s 16 milijoni kron mesečno iz Slovenije, kdo potem si li naše lastne uradnike, da iztisnejo še za 10 milijonov več od že itak dovolj ubožanega prebivalstva? Ali državna finančna uprava res ne uvidi, kam mora tako pretirano navijanje z davki pripeljati? Ali ne vidi danes že ogromnega zastoja v trgovini in v obrti? Ali ne vidi občutne brezposelnosti? Ali ti ljudje res ne vedo, kaj pomeni beseda finančna uprava? Pametna finančna uprava ljudi ne odira, ampak skrbi za to, da imajo ljudje vedno dovolj kapitala na razpolago za delo in za zvišanje svojih dohodkov in od teh pobira gotove odstotke, ne pa da ljudem iztisne zadnji vinar iz žepa! Sicer pa kakor gospodje hočejo! Mi smo prepričani, da bodo vsi pametni ljudje v Sloveniji umele najti na to postopanje samo en odgovor, ki je edino pravilen: »Vsi v republikance! Naročite vsi knjižico »Mala politična šola« (za 3 dinarje) pri upravi »Avtonomista« Ljubljana, Breg št. 12. Tam boste zvedeli vse!

Čudni pojmi o hvaležnosti. V nekem demokratskem listu smo brali pretekli teden, da je Radić kot študent večkrat prebil po nekaj dni na domu rodbine Pribičević. Tam sta se s Pribičevićem lahko valjala po travi in se lasala, zalezovala tiče in uganjala stvari kot jih navadno uganjajo brezskrbni pobje na počitnicah. Iz te okolnosti pa sklepa naš slavni demokratski list, da je danes od Radića jako grdo, da ne soglašajo s Pribičevićem, čeprav je v njegovi hiši užival gostoljubnost! To so jako čudni pojmi o hvaležnosti. Ali so Pribičevići že takrat računali na to, da bodo z nekaj južinami in večerjami Radića politično kupili in pridobili zase?

Vlada v zadregi. Pašić je v veliki zadregi, ker nima večine v parlamentu. Zato si jo poskuša najti z denarjem. Hrvaški listi poročajo, da je ponujal raznim revnejšim poslancem, ki pripadajo zemljoradniški in Davidovičevi skupini (Davidovič je vodja onih demokratov, ki se niso vladi »vdali«), po 100, nekaterim baje celo po 200 tisoč dinarjev kot podkupnino, če prestopijo na vladno stran. Tako se dela v Jugoslaviji »ljudska volja«.

Za prihodnje volitve so pripravili radikali že 600 milijonov dinarjev. Tako se hvalijo radikali sami. S tem denarjem bodo kupovali volilne glasove. Če je to res, da imajo radikali toliko denarja za prihodnje volitve na razpolago, bi jim bili mi zelo hvaležni, če bi ves ta denar vrgli v Slovenijo. Mi bi že vedeli, kaj bi začeli s tem denarjem, volili bi pa seveda po svoje, po lastni vesti in po lastnem prepričanju. Taka morala sicer ni posebno lepa, ampak hudiča je treba izganjati z Belcebubom, drugače se ga ne da ukrotiti.

Zloraba vere v parlamentu. V krščanskem nauku beremo, da so prisiljene prisege neveljavne. To vedo tudi vsi tisti pošteni ljudje, ki sicer na krščanski nauk ne drže veliko. Zato pošteni ljudje tudi nikogar ne silijo na prisego, kdor noče priseči prostovoljno, ker vedo, da je prisega kot verska zadeva za milijone ljudi nekaj svetega. Kar pa je ljudem sveto, iz tega se pošten in dostojen človek ne norčuje in tega ne zlorabi. V našem parlamentu je pa ta stvar drugačna. Pred tremi leti so gospodje sprejeli vidovdansko ustavo in nov poslovnik za parlament. Takrat so določili, da mora vsak poslanec priseči zvestobo kralju in priseči na obstoječo ustavo, da jo bo varoval. Kdor ne priseže, temu ne dovolijo vstopa v parlament. To postopanje je grda zloraba vere. S prisiljeno in diktirano prisego so hoteli namreč poslance, ki so slučajno glede državne oblike drugih misli kot so bili »ustavotvorci« pred tremi leti, naravnost prisiliti, da ustave in državne oblike ne smejo izpreminjati, pa magari da so volilec poslali svoje zastopnike v parlament z izrečnim naročilom (mandatom), naj ustavo in državno obliko izpremine. Vlasto-

drži so hoteli s prisiljeno prisego edino merodajno ljudsko voljo uničiti! To pa se gospodi ne bo posrežilo, ker danes ve vsak človek, da je prisiljena prisega neveljavna. Grdo pa je, da se dandanes poslužujejo oblastniki še takih umazanij, samo da se obdrže na krmilu.

Zakaj molčite? Ob nedeljah in tudi ob delavnikih zahajajo tudi mnogi naši somišljeniki v razne javne lokale, zlasti v gostilne. Nočemo trditi, da je to posebno hvalevredna navada, ampak je že tako. V takih lokalih, kjer trosite svoj denar, pa vidite na stenah viseti vse mogoče liste, samo »Avtonomista« ne. Vprašamo Vas, če se Vam zdi to prav. Mi pravimo, da to ni prav, prav pa bi bilo, če bi vsak gostilničar, kamor nosijo slovenski republikanci svoj denar, naročil tudi glasilo slovenskih republikancev »Avtonomista«. Priznati pa moramo, da leži krivda v tem oziru na nas samih, ker tega navadno ne zahtevamo, ampak pohlevno — molčimo! Prosimo zato vse naše naročnike in somišljenike, naj zahtevajo glasno in jasno povsod, kamor zahajajo, poleg raznih drugih slovenskih listov tudi »Avtonomista«. »Avtonomista« se naroči v Ljubljani, Breg št. 12 in zadostuje dopisnica.

Ivan Pakiž
Ljubljana, Stari trg 20.

Velika zaloga stenskih ur
budilk svetovno znane
tovarne »Junghaus«.

Vsakovrstne precizne švicarske žepne ure, izbira zlatine, srebrnine in jeklnega pribora.

Prošnja in opozorilo na naše naročnike. Na Češkem in tudi v Sloveniji je bilo pred vojno dobro znano geslo »Svoji k svojim«. V mestu Kolin na Češkem so imeli celo na velikem mostu pritrjen ogromen napis »Svoji k svojim«, da so tako opozarjali Čehi, naj kupujejo le pri čeških trgovcih. To geslo mora veljati tudi za slovenske republikance. Nas je danes že mnogo, mnogo več, kakor si ljudje navadno mislijo, in smo že prav občutna moč. Naša dolžnost nam narekuje, da svojo moč pokažemo tudi pri nakupovanju blaga in da kupujemo v prvi vrsti pri tistih trgovcih in naročamo blago pri tistih obrtnikih, ki oglašajo v »Avtonomistu« in nas vse skupaj s svojimi oglasi tudi podpirajo. Zvestoba za zvestobo! Trgovcev in obrtnikov, ki so tako pogumni, da kljub vsemu strašenju od strani vladinovec podpirajo naš list z oglasi, tudi mi ne smemo pustiti na cedilu, ampak jih moramo tudi mi podpirati! To bo krepilo in jačalo našo skupno zavest in našo moč.

Pred novimi volitvami? Razni znaki kažejo, da se bližamo novim volitvam. Taki znaki so volilni oglasi raznih strank. Volilne oglase so izdali doslej radikali, opozicijski demokrati in srbski zemljoradniki. Najbolj hud in naporn je oglas srbskih zemljoradnikov, ki silno udriha po Pašiću in njegovi vladi. Za Slovence pa ta oglas nima posebnega pomena, ampak bolj za Srbijo.

Volitve v Italiji. V Italiji so se vršile ta teden nove državnozborske volitve. Zmagali so fašisti oziroma Mussolini, kar ni prav nič čudnega. Kdor ima v rokah žandarje, armado in še svojo lastno oboroženo telesno stražo, temu je pri ubogih laških analfabetih uspeh zagotovljen.

Grdobija. V najnovejšem času so začeli skoro vsi slovenski dnevniki z neko posebno slastjo oznanjati slovenskemu ljudstvu, da je naša edina rešitev v tem, če gredo slovenski zastopniki v vlado. »Le v vlado, le v vlado«, tako nam kličejo, »kajti če ne bomo v vladi in če se ne bomo Belgradu priklanjali in se pred belgrajskimi oblastniki ponižno valjali v prahu, ne bomo ničesar dosegli.« Tako pišejo te hlapčevske duše dan na dan in se prav nič ne zavedajo ali pa se nočejo zavedati, kako silno s takim pisanjem

škodujejo ugledu, zlasti pa še politični vzgoji Slovencev, ki mora vendar iti za tem, da se navadijo tudi doslej hlapčevstva in klečeplaztva navajeni Slovenci nekoliko samostojnosti, močasti in zavednosti. Žalostno pri tem je, da tako »vzvajajo« Slovence zlasti listi, ki veljajo kot glasila slovenske »inteligence«. Take »inteligence« naj nas Bog obvaruje!

Volilni oklic Nikole Pašića. Pretekli teden je dal malepiti radikalski poverjenik za Slovenijo g. dr. Niko Zupanič na vogle ljubljanskih hiš plakate, na katerih beremo volilni oklic Nikole Pašića na slovenski narod. Glavni stavek tega oklica nam pove, da je vsled prihoda hrvaških republikanskih poslancev v belgrajski parlament država v nevarnosti in zato da naj se vsi, katerim je kaj ležeče na »narodnem in državnem edinstvu«, združijo okoli Nikole Pašića, da bodo »obvarovali državo pred nevarnostjo«. — Naša sodba o tem volilnem oklicu je ta, da je v njem skoro toliko laži, kolikor je besedi. Glavna laž je seveda trditev, da bi bila »država v nevarnosti«. Pred kom pa? Država ni prav nič v nevarnosti, ampak v nevarnost je centralizem in s centralizmom tesno združena nadvlada 12 belgrajskih porodic nad celo državo! Ta nadvlada je pa res v nevarnosti, če bi morala Pašić in njegov verni tovariš Pribičević zapustiti ministrske stolčke. Država kot taka pa bo ostala tudi še nadalje, ker ni nikjer pisano, da mora biti država urejena le centralistično.

Samostojni kmetje — republikanci? Nekateri slovenski listi so poročali, da je bil nedavno neki voditelj slovenskih samostojnih kmetov na Dunaju pri — Radiću, in da se je s tem dogovarjal glede skupnega nastopa pri bodočih volitvah. Nekateri listi so vedeli tudi povedati, da se skušajo tudi srbski zemljoradniki, s katerimi tvorijo slovenski samostojni kmetje v Belgradu eno skupino, približati Radiću. Če je to res, potem moramo reči, da so se voditelji slovenskih samostojnih kmetov zelo izpremenili. Včasih so se silno togotili na »avtonomiste«, danes pa da bi bili kar čez noč postali federalisti in republikanci? Mi tega skoraj ne verjamemo.

Zviti kot kozji rog so belgrajski politiki. Od kraja so šarili z narodnim in državnim edinstvom. To pa samo zato, da so spravili vse prečanske kraje pod svojo neomejeno oblast. Ko se je pojavil komunizem in se je zdelo, da bi to gibanje moglo roditi kakšne uspehe, so srbski komunisti takoj znali spraviti prečanske komuniste pod svojo komando in denar slovenskih in hrvaških delavcev v Belgrad. Dokler so čutili v žepih slovenskih in hrvaških delavcev le en sold, so bili belgrajski komunisti (in na njihovo komando tudi slovenski in hrvaški komunistični voditelji) nevdušeni centralisti, samo da spravijo slovenski in hrvaški denar v nenasitno belgrajsko malho. Danes se ponavlja ista stvar s srbskimi zemljoradniki. Danes se zopet ti plazijo okoli Radića kot mački okoli vrele kafe v imenu »sloge vseh kmetov v Jugoslaviji«. To delajo v upanju, da bodo v slučaju, če Radić zmaga, zopet Srbi nosili veliki zvonce v Belgradu. Tako imajo v Belgradu vedno pripravljeno za vsak ogenj novo železo. Po dolgoletnih bridkih izku-

stvih o belgrajski komandi pa mislimo, da ne bodo ne slovenski in tudi ne hrvaški kmetje taki tepci, da bi Belgrajčanom še enkrat nasedli. Mi nimamo nič proti solidarnosti, t. j. skupni pomoči raznih kmečkih organizacij, protivimo pa se odločno vsakemu v d s t v u in vsaki k o m a n d i s tuje strani. Slovenske kmečke organizacije naj pomagajo hrvaškim in srbskim in obratno, to je prav lepo in človeško, ampak komande ne bo! Srbski zemljoradniki naj vladajo v Srbiji po svoje (če bodo do vlade prišli), mi Slovenci pa v Sloveniji po svoje! Z limo o »kmečki slogi« pa ne bo nihče slovenskih kmetov sleparil, da bi jih pod to krinko znova potisnil pod belgrajsko komando!

Kje so ljudje dobili denar? Po prevratu so se začele cene raznih živil naglo dvigati. Zemlja je prišla na 1 krono, potem na 2 kroni. Pri tej ceni je ostalo do danes, in ljudje so dobili denar, da to ceno tudi plačujejo. Meso je veljalo nekdanj 20 kron, potem 50, danes velja 100 kron. To je znatno zvišanje. Kljub zvišanju mesnih cen pa mesarji prodajo mesa ravno toliko kakor prej. Kje so ljudje dobili denar, da plačujejo tudi tako visoko ceno? Dobili so ga, pa je! Obleka je veljala takoj po prevratu okoli 2000 kron, danes velja taka obleka okoli 8000 kron in ljudje plačujejo tudi to ceno. Godrnjajo sicer, ampak plačujejo. Mesečna soba se je dobila ob prevratu za 200—300 kron mesečno. Danes morajo ubogi (ali pa srečni?) samei plačevati za lepo opremljene mesečne sobe toliko tisočakov kakor prej stotakov. Kje so ti ljudje dobili denar? Dobiti so ga namreč morali nekje, sicer ne bi takih cen plačevali! Vino je veljalo ob prevratu okoli 20 kron liter, danes velja dvakrat in trikrat toliko. Tudi to ceno plačujejo ljudje. Tako vidimo, da so ljudje za vse stvari dobili denar, samo za stanovanja ga ne morejo dobiti, da bi enkrat tudi cene stanovanj dosegle svojo pravo mero. Dokler se pa to ne bo zgodilo, se čisto gotovo noben kapitalist ne bo odločil zidati nove hiše in tako dolgo bo trajala tudi brezposelnost. Za kandidate je denarja vedno dovolj, samo za stanovanja in za stanovanjske hiše ga ni, čeprav bi se dala sezidati z denarjem, kolikor velja en sam kanon, že prav lepa in prostorna stanovanjska hiša.

Brošuro »Mala politična šola« smo priložili današnji številki vsem cenjenim naročnikom in prosimo, da nam pošlje vsak malenkostni znesek 3 Din po poštni položnici, ki je v brošuri.

Listnica uredništva. G. I. S. v Zidanem mostu. Vašega dopisa glede malomarnosti trafikantinje na postaji ne moremo objaviti, ker vsebuje osebni napad, katerih mi kot politični list ne objavljamo. Če pa je zadeva res takšna, napravite vlogo, ki jo naj podpiše več mož, na kar jo homo odstopili mi na pristojno mesto.

Nakup gozdov, desk, tramov in drv. Zaloga trboveljskega premoga in drv. Prodaja na debelo in drobno. — Plačljivo tudi na obroke.

DRUŽBA ILIRIJA
Ljubljana, Kralja Petra trg 8.
Telefon št. 220.

Gospodarstvo.

Pomen svinjereje za malega kmeta.

(Konec.)

Ikre so kakor konopno zrno veliki mehurji, ki pokrivajo srce, spodnji del jezika in tudi druge dele mišice. Pri močno ikrasti živali se opazijo mehurčki v trepalnicah in pod jezikom. Če človek zavžije ikrasto meso se razvije iz bele pike v mehurju trakulj, ki je do 8 m dolg, členast črv, katerega zadnji členi pridejo z jajci v blato in na prosto.

Ako svinja zavžije takšno jajce, dobi zopet ikre. Ikrasto meso je zavžitno samo tedaj ako je dobro prekuhan.

Trihine povzročajo posebni črvi, lasnice, ki pridejo iz prebavil v meso in se tam obdajo z apneno kožo. Ako žival ali človek zavžije trihinasto meso, se apnena koža v prebavilih raztopi, lasnice se razmnoži-

jo in pridejo zopet v meso. Trihine so človeku bolj nevarne, nego živalim.

Za solčno kapjo obole svinje, ako morajo bivati predolgo v vročini. Zival je postaviti na hladno mesto, dati mrzle vode ali kislega mleka ter polivati glavo z vodo.

Kužne bolezni pri svinjah, kot rdečica, škrlatinka, pereči ogenj so veliko bolj nevarne, nego bolezni, ki jih povzročajo zunanji vplivi in prej omenjeni živalski zajedalci. Najčese imamo opraviti z rdečico, ki je močno nalezljiva bolezen ter se pojavlja ponajveč pri mlajših, dobro rejnih živali. Povzročitelj bolezni je glivica, katera proizvaja v krvi strup, ki je po svojem učinku podoben mrtvaškemu strupu. Obolela žival je prvi dan omamljena in otožna, ne mara žreti in mnogo pije. Telesna vročina postaja visoka. Drugi dan ali šele tik pred poginom se pojavijo rdečkaste lise na uhljih, trebuhu in drugod. Le malokatera žival ostane pri življenju. Bolezen omejimo s tem, da zdrave svinje odstranimo od obolenih. Oboleli živali zdravimo s tem, da jih postavimo na hladno mesto, zavijamo v mrzle obkladke ter dajemo piti mrzlo kisl mleko. Takoj ob pojavu je poklicati živinozdravnika, ki s cepljenjem lahko reši okužene živali - pri zdravih pa prepreči okuženje. Hleve je temeljito razkužiti s kreolinovo raztopino, odpadke obolenih živali pa zakopati. Rdečica se prenaša tudi po ljudeh.

Ako so rdeče pege na koži otekle ter se ostro ločijo od kože, je to znak, da nimamo opraviti z nevarno rdečico, ampak z neko manj nevarno boleznijo, ki hitro mine.

Svinjska kuga se pojavlja pod različnimi znamenji. Najbolj pogosto zbole mlade živali, ki postanejo hkrati otožne, dobe kašelj, drisko, oči so krmežljave in zalepljene s sluzjo. Bolezen je akutna ali kronična. V akutnem slučaju pogine žival takoj, v kroničnem pa se vleče dalje časa. Bolezen je silno nevarna in zbolijo navadno celi hlev. V začetku bolezni zaklane živali so še uporabne. Edino sredstvo proti tej bolezni je cepljenje, ki pa tudi ni popolnoma zanesljivo. V vsakem slučaju je hlev temeljito razkužiti.

Svinjska pljučnica ali jetika je manj nalezljiva bolezen. Spozna se jo po tem, da živali kljub dobri reji hirajo in dobe neozdravljivo drisko in kašelj. Oboleli živali je najboljšiše zaklati.

IZDAJA LJUBLJANSKA ORGANIZACIJA SLOVENSkih AVTONOMISTOV.

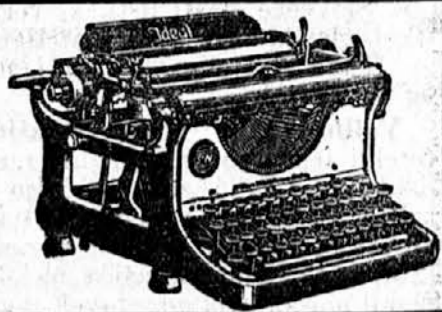
Odgovorni urednik Drago Brozovič. Tiskarna J. BLASNIKA NASL. v Ljubljani.

K. WIDMAYER PRI „SOLNCU“

za vodo. Priporočam: Raznovrstno perilo, svilnate in druge robce, šerpe. Manufakturno blago, oblekce, predpasnike. Vso opravo za novorojenčke, maje in nogavice domačega izdelka. Venčke in šopke za neveste in birmanke; kovtre, abtahe (peče)! Na debelo primeren popust.

KROJAČI IN KROJAČICE!

Razpošiljam po poljubnih modelih po meri, vsakovrstne krojne vzorce (muštre) za dame in gospode. KNAFELJ ALOJZIJ, strokovni učitelj za krojaštvo, Ljubljana, Križevniška ulica 2, I. nadstr.

THE REX CO
LJUBLJANA, GRADIŠČE 10.

Telefon šte. 266.

Najboljši pisalni, razmnoževalni in kopirni stroji.
VSE PISARNIŠKE POTREBŠČINE.

Novo lepe slovenske knjige!

Ravnokar so izšle nove knjige:

Regina Povest G. Kellerja, poslovenil dr. Joža Glonar. Cena Din 5-

Občinsko dete

Srbska vaška povest, spisal Branislav Nušić. Poslovenil Cv. Golar. — Cena dinarjev 15—.

Zeleni kader

Povest iz viharnih dni našega narodnega osvobajanja. spisal Ivan Zorec. — Cena Din 14—

Poština Din 1—

Tiskali in založili

J. Blasnika nasl., Ljubljana Breg št. 12.

Vse knjige se lahko naroče po dopisnici.

Knjige so res lepe in za ljudstvo zelo primerne in zabavne.

Nadalje priporočamo politične študije prof. dr. Drag. Lončarja, ki so izšle v knjigi pod naslovom

„Politika in zgodovina“

Tudi ta knjiga je izšla v založbi tiskarne

J. Blasnika nasl., Ljubljana Breg št. 12.

Kdor se zanima za politična vprašanja in za boj za avtonomijo Slovenije, naj to knjigo bere!

Cena Din 30—.

Antikvarijat, knjigarna HINKO SEVAR

Ljubljana, Stari trg 34

kupuje in prodaja različne knjige v vseh jezikih po ugodnih cenah.

FR. SLOVNIK

LJUBLJANA, Stari trg 2.

priporoča po najnižjih cenah svojo založbo izgotovljenih oblek in manufakture. Obleke po meri se točno izvršujejo.

Vse pisalne, risalne in šol. potrebščine

dobite najceneje v papirni trgovini **Miroslav Bivic, Ljubljana Sv. Petra cesta št. 29.**

Lastna knjigoveznica. — Velika zaloga šolskih zvezkov, map in blokov.

Posestvo

Gorenje Ložine št. 7 z hišo, škedenjem, kozolcem

naprodaj.

Pri hiši vrt, lep sadonosnik, travnik, njive in 4 orale gozda. Več se poizve pri lastniku **Josip-u Jaklič, Gorenje Ložine št. 7, pošta Stara cerkev pri Kočevju.**

Štipalci očala

F. P. ZAJEC
optik
LJUBLJANA,
Stari trg 9.

Zlatinske Ure

Združene opekarne d. d. Ljubljana

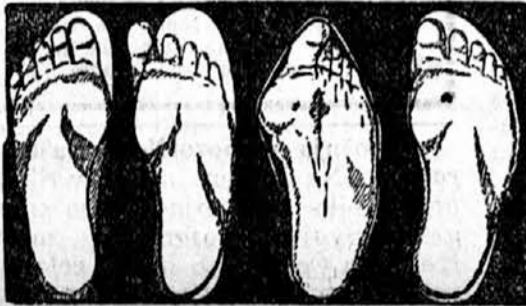
Telefon 733.

naznanjajo, da so otvorile

v sredini mesta na Miklošičevi cesti 13 tovarniško zalogo vseh vrst opeke

lastnega izdelka.

Opeka je na razpolago v poljubnih množinah po najnižji ceni.

Franc Szantner

Ljubljana, Šelenburgova ul. 1

trgovina čevljev in specialna tvrdka za ortopedična in anatomska obuvala

sprejema vsa naročila po meri in popravila.

MERAKL

barve, mastila, lake, kit, emajle, kistove (čopiče) in zajamčeno čisti firneš najboljše kakovosti nudi

Medić-Zankl

družba z o. z.

Maribor, Ljubljana, Novi Sad,
podružnica. centrala. skladišče.

Tovarne:

Ljubljana - Medvode.

ELIN

družba za električno industrijo d. z. o. z.

Gradi električne centrale in naprave.

Velika zaloga motorjev in električnega materijala. - Cene izredno nizke. - Postrežba točna. Na željo poset inženirja brezplačno.

Ljubljana, Dunajska cesta 1, telefon št. 68.

Maribor, Vetrinjska ulica 11, telefon št. 239.

Prvorazredni moderni brzo-pisalni stroj

STOEWER-RECORD

Vrhunec fine mehanike.

Zastopstvo:

Ludovik Baraga

Ljubljana

Šelenburgova ulica št. 6. I./d.

Zadružna banka v Ljubljani

Brzjavni: Zadrubanka.

Aleksandrova cesta šte. 5.

Telefon šte. 367.

Vplačani kapital Din 3,000.000.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje